

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISH VA BANDLIK VAZIRLIGI
FARG‘ONA VILOYATI KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISH VA BANDLIK
BOSH BOSHQARMASI
BUYRUQ

2024-yil “7” may

A-140-son

Farg‘ona shahri

Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligining 2023-yil 26-martdagi 89-son buyrug‘ini ijrosini ta‘minlash to‘g‘risida

ISO 37001:2016 “Korrupsiyaga qarshi kurashish menejmenti tizimlari-foydalanish bo‘yicha xalqaro talablar va tavsiyalar” xalqaro standarti talablari va tavsiyalarni inobatga olgan holda, Sirdaryo viloyati Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish holati to‘g‘risidagi hisobotni shakllantirish va taqdim etish, ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish, tizimda korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash holatlari haqida xabar berish, ularni ro‘yxatga olish, ko‘rib chiqish hamda ularga qarshi kurashishdagi xodimlarning faol ishtiroki uchun rag‘batlantirish jarayonlarini tartibga solish hamda Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligining 2023-yil 26-matdagi O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish holati to‘g‘risidagi hisobotni shakllantirish va taqdim etish, ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish, xizmat tekshiruvlari o‘tkazish to‘g‘risidagi 89-son buyrug‘ini ijrosini ta‘minlash maqsadida,

B U Y U R A M A N :

1. ISO 37001:2016 “Korrupsiyaga qarshi kurashish menejmenti tizimlari -foydalanish bo‘yicha xalqaro talablar va tavsiyalar” xalqaro standarti talablari va tavsiyalari, Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligining 2023-yil 26-matdagi O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish holati to‘g‘risidagi hisobotni shakllantirish va taqdim etish, ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish, xizmat tekshiruvlari o‘tkazish

to'g'risidagi 89-son buyrug'i ma'lumot va ijro uchun qabul qilinsin.

2. ISO 37001:2016 "Korrupsiyaga qarshi kurashish menejmenti tizimlari - foydalanish bo'yicha xalqaro talablar va tavsiyalar" xalqaro standarti talablari va tavsiyalariga asosan:

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati to'g'risidagi hisobotni shakllantirish va taqdim etish bo'yicha nizom 1-ilovaga;

ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish bo'yicha yo'riqnoma 2-ilovaga;

xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitishni tashkil etish yuzasidan uslubiyot 3-ilovaga;

korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash holatlari haqida xabar berish, ularni ro'yxatga olish, ko'rib chiqish hamda ularga qarshi kurashishdagi xodimlarning faol ishtiroki uchun rag'batlantirish to'g'risidagi tartib 4-ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

4. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha bosh mutaxassis (X.Abdullayev) bosh boshqarmada, tuman (shahar) bo'limlari va tasarrufiy tashkilotlarda mazkur tasdiqlangan hujjatlar asosida ishlarni tashkil etish yuzasidan qat'iy nazorat o'rnatsin.

5. Mazkur buyruqning ijrosini nazorat qilishni o'z zimmamda qoldiraman.

Bosh boshqarma boshlig'i

M.Saydullayev

Farg‘ona viloyati Kambag‘allikni qisqartirish va
bandlik bosh boshqarmasining
2024- yil “7 ” may A-140- son buyrug‘iga
1-ilova

**Farg‘ona viloyati Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi
tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati to‘g‘risidagi hisobotni
shakllantirish va taqdim etish bo‘yicha**

NIZOM

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Nizom Farg‘ona viloyati Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi tizimida (keyingi o‘rinlarda – bosh boshqarma va uning tizimi) korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat yuritishi va korrupsiyaga qarshi tadbirlarni amalga oshirishi to‘g‘risidagi hisobdorlikni shakllantirish tartibini belgilaydi.

2. Bosh boshqarma va uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat yuritishi va rivojlanishi masalalari bo‘yicha hisobotlarni (keyingi o‘rinlarda – Hisobotlar) shakllantirish va taqdim etish uchun ma‘suliyat bosh boshqarma va uning tizimining Korrupsiyaga qarshi kurashish tuzilmasi xodimlari zimmasida (keyingi o‘rinlarda – Korrupsiyaga qarshi kurashish) bo‘ladi.

Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari hisobotni taqdim qilish uchun ma‘suliyat Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlardagi Korrupsiyaga qarshi kurashish Komplayens nazorat tizimi xodimi (keyingi o‘rinlarda – Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi xodimi) zimmasida bo‘ladi.

2-bob. Hisobot turlari va uni tuzish davriyligi

3. Bosh boshqarma va uning tizimida quyidagi hisobot turlari nazarda tutiladi:

a) Bosh boshqarma va uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat ko‘rsatishi to‘g‘risidagi, shu jumladan, tashkilotning korrupsiyaga qarshi Dasturi yoki yo‘l xaritasi tadbirlarini amalga oshirilishini bo‘yicha hisobot har chorakda Ichki nazorat tuzilmalari tomonidan mazkur Nizomning 3-bobida belgilangan tartibda tuziladi;

b) Korrupsiyaga qarshi kurashishga oid davlat dasturida rejalashtirilgan tadbirlarni amalga oshirish to‘g‘risidagi hisobot har chorakda Ichki nazorat tuzilmalari tomonidan mazkur Nizomning 4-bobida belgilangan tartibda tuziladi.

4. Hisobot muntazam ravishda ushbu Nizomda belgilangan tartibda va muddatlarda, bosh boshqarma va uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holatidan, shuningdek, hisobot davrida korrupsiyaga qarshi tadbirlar o‘tkazilgan yoki yo‘qligidan qat‘iy nazar, tuziladi.

5. Yilning IV-choragi uchun hisobot tuzilmaydi, uning o‘rniga yillik hisobot tayyorlanadi.

6. Har yillik hisobot bosh boshqarma va uning tizimi rahbarlariga (hay‘atiga) topshiriladi.

Bosh boshqarma apparatidagi Komplaens nazorat bosh mutaxassisi har chorakda, keyingi chorak birinchi oyining 25-sanasidan kechiktirmay har choraklik Tashkilotning umumiy hisobotini O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligiga (keyingi o'rinlarda – Agentlik) ko'rib chiqishi uchun kiritib boradi.

7. Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasining yillik hisobotidagi umumiy axborot Internet tarmog'idagi rasmiy veb-saytida e'lon qilinadi. Mazkur axborot Komplayens nazorat bo'limi tomonidan tayyorlanadi.

3-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat ko'rsatishi to'g'risida hisobotni shakllantirish tartibi

8. Bosh boshqarma va uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat ko'rsatishi to'g'risidagi hisobot korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish, shuningdek, korrupsiyaga qarshi Dastur yoki Yo'l xaritasi tadbirlarini amalga oshirilishini monitoring qilish maqsadida tuziladi.

9. Hisobotni shakllantirish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

a) hisobot davridan keyingi oyning 2-sanasidan kechiktirmay, komplaens nazorat bosh mutaxassisiga ushbu oyning 10-sanasigacha tegishli rahbarlar tomonidan tasdiqlangan mazkur Nizomga 1-ilovaga muvofiq hisobot taqdim etishi to'g'risida xabarnoma yuboradi;

b) Bosh boshqarmaning apparati bo'linmalarining hisoboti Komplaens nazorat bosh mutaxassisi tomonidan tuziladi va rahbar yoki uning o'rinbosarlari tomonidan tasdiqlanadi. Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyati to'g'risidagi hisobotning biron-bir bo'limi bo'yicha tadbirlar o'tkazilmagan taqdirda, tadbirlar amalga oshirilmaganligi sababini ko'rsatish lozim.

v) Hisobotlarga kiritilgan axborot tegishli hujjatlar nusxalari va boshqa ma'lumotlarga asoslangan bo'lishi kerak;

g) Komplaens nazorat bosh mutaxassisi ushbu Nizomga 2-ilovada ko'rsatilgan shaklda bosh boshqarma va uning tizimi korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha tizimning faoliyat ko'rsatishi to'g'risidagi umumiy hisobotni tuzadi hamda qo'shimcha ravishda unga ushbu Nizomga 1-ilovadagi shakl bo'yicha bosh boshqarma va uning tizimi bo'yicha tuzilgan hisobotdagi ma'lumotlarni kiritadi.

Hisobotda asosiy axborotni o'zida aks ettirgan qisqacha ma'lumotnoma va takliflar bo'lishi kerak. Yillik hisobot o'z ichiga o'tgan yilning xuddi shunday ko'rsatkichlariga ega bo'lgan solishtirma tahlilni ham qamrab olishi kerak.

10. Bosh boshqarma va uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat ko'rsatishi to'g'risidagi umumiy hisobotni tuzishda Korrupsiyaga qarshi kurashish tuzilmalari tegishli bo'linma xodimlaridan zarur hujjatlar, tushuntirish va statistikani so'rash va olish huquqiga ega.

11. Korrupsiyaga qarshi kurashish tuzilmasi qisqa ma'lumotnoma biriktirilgan korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat ko'rsatishi to'g'risidagi umumiy

hisobotini hisobot davridan keyingi oyning 21-sanasi gacha rahbariyatga taqdim etadi.

4-bob. Yakuniy qoidalar

12. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Sirdaryo viloyati Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi ichki idoraviy hujjatlarga o'zgartish va qo'shichalar kiritilgan taqdirda ushbu Nizom qayta ko'rib chiqilishi lozim.

Nizomga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritishga Komplaens nazorat bosh mutaxassisi ma'sul bo'ladi.

Bosh boshqarma va uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining faoliyat ko'rsatishi to'g'risida hisobot

Tashkilot nomi:	
Hisobotni tayyorlagan xodim (Komplayens nazorat tuzilmasi):	F.I.SH., lavozimi, tuzilmasi
Hisobot davri:	
Hisobot tayyorlangan sana:	

TT /r	Tadbirlar guruhining nomlari	Tadbirlarning nomlari	Bajarish muddati	Ma'sul ijrochilar	Ijro to'g'risida belgi	Ijro etilmagan bo'lsa, ijro etilishi kutilayotgan muddat	Bajarilganlikni tasdiqlash, bajarilmagan bo'lsa sabablari

T/r	Tadbir	Natijalar
II. siyosatlar va proseduralar		
1.	Ichki hujjatlarni moslashtirish	Tashkilotda hisobot davri uchun moslashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish bo'yicha choralar yoki korrupsiyaga qarshi kurashishga oid tartib-taomillarga ega bo'lgan ichki hujjatlarni (siyosatlar, reglamentlar, standartlar, yo'riqnomalar va sh.k.) ko'rsatish zarur.
2.	Xavf-xatarli vazifa va tartib-taomillar kesimida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirishga oid yangi korrupsiyaga qarshi tartib-taomillar va choralar hamda korrupsiyaga qarshi masalalarni	Hisobot davrida ishlab chiqilgan va tasdiqlangan korrupsiyaga qarshi kurashish sohasiga kiritilgan sohalarni tartibga soluvchi ichki hujjatlarni (siyosatlar, reglamentlar, standartlar, yo'riqnomalar va sh.k.) ko'rsatish zarur.

	tartibga soluvchi ichki hujjatlarni ishlab chiqish.	
II. Shaxsiy namuna		
3.	Tashkilot rahbari va uning o‘rinbosarlarining ichki tadbirlardagi chiqishlari (nutqi).	3-6-bandlarda tashkilot tizimi rahbarlari va ularning o‘rinbosarlarining qonunchilik talablariga rioya qilish, korrupsiyaga nisbatan murosasiz bo‘lish, tarkibiy bo‘linmada belgilangan korrupsiyaga qarshi nazorat va tartib-taomillarga amal qilishning muhimligi to‘g‘risidagi pozitsiyasi, fikr mulohazalari ochiq e‘tirof etilgan tadbirlarni ko‘rsatish lozim.
4.	Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo‘yicha ichki kommunikatsiyani tarqatish (Tashkilot rahbari va uning o‘rinbosarlarining nomidan).	
5.	Tashkilot rahbari va uning o‘rinbosarlarining OAVdagi fikr-mulohazalari.	
III. Xavf-xatarlarni baholash		
6.	Tashkilotda korrupsiyaviy xavf-xatarlar bo‘yicha har yillik baholash o‘tkazish	Ha o‘tkazilgan\yo‘q o‘tkazilmagan (sabablari ko‘rsatiladi) \ jarayonda (qaysi bosqichdaligi ko‘rsatiladi)
7.	Hisobot davri uchun Tashkilotda ish jarayonda yangi aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va ularning darajalari (yuqori, o‘rta, past).	Yangi korrupsiyaviy xavf-xatarlar qaysi jarayonlarda aniqlanganligi, ularning darajasi sanab o‘tiladi. Qanday korrupsiyaviy xavf-xatarlar qayta baholandi, yangi daraja, bahoni o‘zgartirish sabablari va korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish bo‘yicha takliflar. Tashkilotning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi ilova qilinadi.
8.	Hisobot davrida aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni tartibga solish bo‘yicha amalga oshirilgan tadbirlar	

9.	Qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo'lgan aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarlar soni	Qoldiq tavakkal yuqori bo'lgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarning foizdagi nisbati ko'rsatiladi.
10.	Qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar o'rta va undan past darajagacha kamaytirilgan aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarlar soni	Qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatarlar o'rta va undan past darajagacha kamaytirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar umumiy soniga foizdagi nisbatini ko'rsatish zarur.
IV. Korrupsiyaga qarshi amalga oshiriladigan tartib-taomillar		
11.	Tashkilotda aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi holatlari va qabul qilingan choralar	Tashkilotda aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi holatlarining sonini ko'rsatish yoki aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi holatlari reyestrini ilova qilish zarur.
12.	Xodimlar tomonidan har yili manfaatlar to'qnashuvini deklaratsiya qilish.	Har yillik manfaatlar to'qnashuvini deklaratsiyalash tartib-taomillaridan o'tgan xodimlarning tashkilotdagi umumiy xodimlar soniga foizlardagi nisbatini ko'rsatish zarur. Har yili manfaatlar to'qnashuvi deklaratsiyasini amalga oshirishi shart bo'lgan manfaatlar to'qnashuvini deklaratsiyalash tartib-taomillaridan o'tgan xodimlarning tashkilotdagi umumiy xodimlar soniga foizlardagi nisbatini ko'rsatish zarur.
13.	Ishga olingan xodimlar va nomzodlar ustidan o'tkazilgan tekshiruvlar soni.	Tashkilotga ishga qabul qilingan xodimlar sonini va tashkilotdagi lavozimga nomzodlar tekshiruvi sonini ko'rsatish zarur. Tekshiruv o'tkazilmagan bo'lsa sababini ko'rsatish zarur.
14.	Hisobot davrida o'tkazilgan kontragentlar tekshiruvlari soni	Hisobot davrida o'tkazilgan kontragentlar tekshiruvlari sonini, tekshiruvlar natijalari bo'yicha ijobiy va salbiy xulosalarning foizlardagi nisbatini ko'rsatish zarur. Tekshiruv o'tkazilmagan bo'lsa sababini ko'rsatish zarur.
15.	Amalga oshiriladigan boshqa korrupsiyaga qarshi tartib-taomillar	Mavjud bo'lganda ushbu bo'limda ko'rsatilmagan boshqa amalga oshiriladigan korrupsiyaga qarshi tadbirlarni ko'rsatish.

V. Ta'lim va kommunikatsiya

16.	Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha treninglar o'tkazish: barcha xodimlar uchun; korrupsiyaviy tavakkallchilikka eng ko'proq moylilik ehtimoli bo'lgan vazifalarni bajaruvchi bo'linmalar uchun.	Treninglar turi va shakli, o'qitilgan xodimlar soni, ularning lavozimlari darajasi va bo'linmalarni ko'rsatish.
17.	Tashkilotga yaqinda ishga olingan xodimlar uchun treninglar o'tkazish.	Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha treninglardan (umumiy, tanishuv) o'tgan yangi xodimlarni umumiy yangi xodimlar soniga foizlardagi nisbati treninglar mavzusi kesimida ko'rsatish.
18.	Xodimlarning korrupsiyaga qarshi qonunchilik talablari va bo'linmada amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi choralardan xabardorligini oshirishga oid boshqa tadbirlar	Tadbir ishtirokchilarning maqsadli guruhini, ularni soni (imkoni bo'lsa), mavzusi va turini (masalan, tanlovlar, viktorinalar, so'rovnomalar va b. ko'rsatiladi) va uning yakunlarini ko'rsatish.
19.	Korrupsiyaga qarshi kurash uchun ma'sullar tomonidan bajarilgan korrupsiyaga qarshi kurash me'yorlari mavzusida axborot- tarqatma materiallari.	Korrupsiyaga qarshi talablar va tartib-taomillarga amal qilish zaruriyati to'g'risidagi, shu jumladan, ularning to'g'ri talqin qilinishi va ularga to'g'ri amal qilish to'g'risidagi xabarnoma va boshqa tarqatma materiallar.
20.	Xodimlarning ahloq-odob madaniyatini shakllantirish, ularni korrupsiyaga qarshi kurash tizimi va korrupsiyaga qarshi qonunchilikning talablari xaqida xabardor qilishning boshqa usullari.	Masalan, binolardagi axborot plakatlari va boshqa materiallar, skrinshvaylar, ishchi kompyuterlar ekraniga qo'yiladigan suratlar va boshqalar.
21.	Fuqarolik jamiyati va bo'linma kontragentlari uchun korrupsiyaga qarshi tadbirlarni o'tkazish	Fuqarolik jamiyati vakillari uchun korrupsiyaga qarshi tadbirlarni o'tkazishning soni, nomlanishi, mohiyati va natijalarini ko'rsatish (masalan, korrupsiyaga qarshi

		kurash kuni, korrupsiyaga qarshi mavzudagi ishlar tanlovi). Shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qo'g'shimcha shartlar kiritilgan yangi kontragentlarning yangi kotragentlarning umumiy soniga foizlardagi nisbati.
VI. Korrupsiyaviy xatti-xarakalar va qoidabuzarliklar to'g'risidagi xabarlar. Ta'sir choralari		
22.	Xatti-xarakatlar, shu jumladan, potensial xatti-xarakatlar uchun aloqa kanallariga kelib tushgan xabarlar soni	Xabarlar sonini quyidagi ma'lumotlarni ham kiritgan holda ko'rsatish: kelib tushgan sanasi kelib tushgan aloqa kanali, xabar mavzusi, tegishli hisobotni ilova qilish.
23.	Xizmat tekshiruvi o'tkazilgan; Korrupsiyaga qarshi qonunchilik buzilganligi to'g'risida tasdiqlangan holatlar (shu jumladan, me'yoriy-huquqiy hujjatlar va maqolalar kesimida) aniqlangan; Bo'linmada belgilangan korrupsiyaga qarshi nazorat va tartib-taomillarning buzilish holatlari aniqlangan (shu jumladan, ichki hujjatlar kesimida); Aybdorlar aniqlangan holatlar soni.	Har bir band bo'yicha holatlar sonini ko'rsatish.
24.	Qabul qilingan ta'sir choralari.	Qanday korreksiyalash choralari, shu jumladan, intizomiy choralar, ichki nazorat tizimida qanday kamchiliklar aniqlandi va nazoratni kuchaytirish uchun qanday choralar taklif qilindi.
VII. Monitoring va nazorat		
25.	Hisobot davrida mavjud korrupsiyaga qarshi kurashish talablar, nazorat tadbirlari va tartib-taomillar bajarilishi ustidan tekshiruvlar o'tkazilganligi	Tashkilotda korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha mas'ullar tomonidan o'tkazilgan tekshiruv tadbirlarini, shu jumladan, ularning sonini quyidagi kesimda ko'rsatish Tekshiruv ob'ektlari (boshqarma, bo'lim);

		Tekshiruv mavzusi (masadan, xaridlar, kadrlar); Tekshiruv tadbirlari turi (audit, tavakkal tranzaksiyalari monitoringi yoki protseduralari va b.); Tekshiruv tadbirlari xarakteri (rejali, rejadan tashqari).
26.	Bo‘linmada belgilangan nazorat tadbirlari va tartib-taomillar buzilish holatlari aniqlanganmi va ularga nisbatan qo‘llanilgan ta’sir choralari?	Qaysi tartib-taomil yoki vazifani bajarishda qanday qoidabuzarliklar aniqlangan? Aniqlangan holatlar sonini ko‘rsatish. Vazifa va tartib-taomillarni bajaruvchi shaxslar uchun qanday tavsiyalar tayyorlangan. Ular qanday rasmiylashtirilgan (masalan, buyruq yoki boshqa ichki hujjatlar)

Hulosalar: *Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlarda korrupsiyaga qarshi choralarni amalga oshirishning asosiy natijalarini ko‘rsatish, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi holatiga umumiy baho berish, zaruriyat tug‘ilganda avvalgi davrlar ko‘rsatkichlari bilan taqqoslama tahlil o‘tkazish, qoniqarli natijalarga erishganlik yoki erishmaganlik sabablarini ko‘rsatish zarur.*

Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada rivojlantirish bo‘yicha takliflar va korrektsionalovchi tadbirlar rejasi: kelgusi hisobot davrida hisobdorlikning alohida elementlarini yaxshilash imkonini beruvchi asosiy tadbirlarni ko‘rsatish zarur.

**Bosh boshqarma va uning tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining
faoliyat ko'rsatishi to'g'risida 20__ yil __chi chorak uchun
UMUMIY HISOBOT**

**I. Farg'ona viloyati Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh
boshqarmasining Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar dasturi bajarilgani
to'g'risida umumiy axborot**

Korrupsiyaga qarshi kurashish tadbirlarning amalga oshirilgani to'g'risidagi qisqa ma'lumot, shu jumladan apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida korrupsiyaga qarshi kurashish tadbirlarini amalga oshirgan bo'linmalar sonini ko'rsatish zarur;

Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida Korrupsiyaga qarshi kurashish tadbirlarni amalga oshirmagan bo'linmalar ko'rsatiladi, shuningdek, hisobotga ilovada ularning nomi, amalga oshirilmagan tadbirlar va qisqacha-asosiy sabablarini alohida ko'rsatish lozim.

II. Siyosat va tartib-taomillar

Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha sohalarni tartibga soluvchi va hisobot davrida apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida tatbiq etilgan korrupsiyaga qarshi sohasiga taalluqli bo'lgan normativ-huquqiy va ichki hujjatlar (siyosatlar, reglamentlar, standartlar, yo'riqnomalar va shu kabilar)ni ko'rsatish lozim.

III. Xavf-xatarlarni baholash

Xavf-xatarlarni baholash amalga oshirilganligi to'g'risidagi axborot, shu jumladan, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholashni amalga oshirgan va o'zlarining korrupsiyaviy xavf-xatarlar matritsasini yangilagan apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida ko'rsatish kerak;

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholashni amalga oshirmagan Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari soni viloyatlar, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida ko'rsatiladi, shuningdek hisobotga ilovada ularning nomi va ularning bajarilmaganligi sabablari qisqacha ko'rsatiladi;

Baholash jarayonida yangi aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarlar apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida ko'rsatiladi. Shuningdek, hisobot davrida aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni boshqarish bo'yicha taklif etilgan va amalga oshirilgan tadbirlar qayd etiladi;

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarning toifalar bo'yicha nisbati (yuqori, o'rta, past) Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida ko'rsatiladi;

Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida yuqori bo'lgan qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatarlar, shuningdek, ko'rsatilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish uchun taklif etilayotgan tadbirlarni ko'rsatish lozim (mavjud bo'lgan taqdirda).

IV. Amalga oshiriladigan korrupsiyaga qarshi kurashish tartib-taomillar Manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish

Manfaatlar to'qnashuvi deklaratsiyalangan va tartibga solingan holatlari soni, shu jumladan, ishga qabul qilish, har yillik deklaratsiyalash jarayonida (mavjud bo'lgan taqdirda), apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida ko'rsatiladi;

manfaatlar to'qnashuvini apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida manfaatlar to'qnashuvining yillik deklaratsiyasi tartib-taomillaridan o'tgan xodimlarning umumiy xodimlar soniga foizlardagi nisbati, shuningdek, deklaratsiyalangan va tartibga solingan manfaatlar to'qnashuvi holatlari qayd etiladi;

rejalashtirilgan manfaatlar to'qnashuvining har yillik deklaratsiyalanganidan manfaatlar to'qnashuviga nisbatan ko'rsatkichlari bajarilmagan Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida tahliliy ma'lumotlarni keltirish kerak (masalan, manfaatlar to'qnashuvini barcha rahbarlar deklaratsiyalashi lozim, amalda esa faqat 50% gina rahbar buni bajargan);

Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi va qabul qilingan choralar bo'yicha, shu jumladan, umumiy soni va toifalar kesimida (masalan, xarid protseduralaridagi, ish bo'yicha bevosita bo'ysunish natijasida va shu kabilarda) tahliliy ma'lumotlarni keltirish lozim.

Korrupsiyaga qarshi qoidalarni bosh boshqarma va uning tizimi sharnomalariga kiritish

Korrupsiyaga qarshi qoidalarni xo'jalik shartnomalariga (shartnomalarning foizli nisbati) kiritish bo'yicha, shu jumladan apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimidagi kontragentlar tahririda tahliliy ma'lumotlarni keltirish, kontragentlarning korrupsiyaga qarshi qoidalarni shartnomalarga kiritishni rad etish sabablarini ko'rsatish;

apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida tashkilot tizimida kontragent tomonidan korrupsiyaga qarshi qoidalar buzilishi sababli shartnomalarni bekor qilish bo'yicha tahliliy ma'lumotlarni ko'rsatish.

Kontragentlarni tekshirish

Hisobot davrida kontragentlar bo'yicha o'tkazilgan tekshiruvlar soni, ijobiy va salbiy xulosalarning foizlardagi nisbati apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida ko'rsatiladi.

Ishga nomzodlarni tekshirish

apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida tashkilot tizimiga ishga kirish uchun nomzodlar ustidan o'tkazilgan tekshiruvlar sonini ko'rsatiladi.

V. Ta'lim va kommunikatsiya

Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha o'qitishning natijalarini apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida: o'qitilgan xodimlarning foizdagi nisbati, ta'lim shakli (bevosita/onlayn) ko'rsatiladi;

apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida tizim bo'yicha o'qitish darajasi past bo'lgan korrupsiyaga qarshi ko'nikmalarga oid axborot ko'rsatiladi (rejalashtirilgan ko'rsatkichlarga taqqoslangan holda);

Korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha kommunikatsiya turlari va sonini Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida (masalan, tarqatmalar, korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha so'rovnomalar o'tkazish) ko'rsatiladi;

Bo'limda shuningdek, tashkilot tizimida o'tkazilgan keng ko'lamli alohida tadbirlarni ajratib ko'rsatish mumkin.

VI. Korrupsiyaviy hatti-xarakatlar va huquqbuzarliklar to'g'risidagi xabarlar

Hisobot davrida xodimlarning korrupsiyaviy xatti-xarakatlari, manfaatlar to'qnashuvi, korrupsiyaga qarshi boshqa qonunbuzarliklar bilan bog'liq masalalar to'g'risidagi aloqa kanallari orqali kelib tushgan xabarlar apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida ko'rsatiladi;

Mansab vazifalari va tartib-taomillar kesimida olingan tahliliy ma'lumotlar (masalan, xaridlar jarayonida, kadrlarni ishga qabul qilish bilan bog'liq tartib-taomillarda) keltiriladi;

Olingan xabarlar bo'yicha tahliliy ma'lumotlar qoidabuzarliklar kesimida keltiriladi (masalan, korrupsiyaviy xatti-xarakatlar, manfaatlar to'qnashuvi, kelishuv tartib-taomillarini protseduralarini buzish va boshqalar);

Olingan xabarlar bo'yicha tahliliy ma'lumotlar aloqa kanallari kesimida keltiriladi (masalan, ishonch telefoni, bevosita xabar berish va boshqalar).

VII. Monitoring va nazorat

apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida hisobot davrida tashkilot tizimi tomonidan mavjud korrupsiyaga qarshi talablar, nazorat tadbirlari va tartib-taomillarning bajarilgani to'g'risidagi tahliliy ma'lumotlar keltiriladi, shu jumladan, tekshiruvlar o'tkazilgan tashkilotlar soni, shuningdek, tekshiruv o'tkazilgan vazifalar va tartib-taomillarining davriyligi va xarakteri to'g'risidagi tahliliy ma'lumotlar (rejadagi, rejadan tashqari) ko'rsatiladi;

Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida tekshiruvlar o'tkazilmagan bo'linmalar soni alohida ko'rsatiladi, ilovada ularning nomi hamda tekshiruvlar o'tkazilmaganligining asosiy sabablari qisqacha qayd etiladi;

O'tkazilgan tekshiruvlar natijalari to'g'risidagi umumiy axborot ko'rsatiladi shu jumladan, ijobiy va salbiy xulosalarning foizlardagi nisbati qayd etiladi. Qoidabuzarliklar mavjud bo'lsa, mazkur hisobotning VIII-bo'limga havola beriladi.

VIII. Aniqlangan qoidabuzarliklar va ularga ta'sir choralari

Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi talablarning buzilganligi to'g'risida apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida tahliliy ma'lumotlarni ko'rsatiladi, shu jumladan:

qoidabuzarliklarning umumiy soni;

qoidabuzarliklarning qoidabuzarliklar to'g'risidagi axborot manbalari bo'yicha tuzilmasi ("ishonch telefoni", bevosita xabar berish, monitoring va nazorat natijalari va boshqalar);

Ichki hujjatlarida nazarda tutilgan vazifalar va tartib-taomillar bo'yicha (xaridlar, kadrlarga oid masalalar va b.) qoidabuzarliklar tuzilmasi;

Qabul qilingan ta'sir choralari to'g'risida tahliliy ma'lumotlarni Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida ko'rsatish, shu jumladan:

o'tkazilgan umumiy tadbirlar soni va aniqlangan barcha qoidabuzarliklar bo'yicha ta'sir choralari ko'rilganligi yoki ko'rilmaganligi;

ta'sir choralari turlari bo'yicha tahliliy ma'lumotlar (aybdorlarni javobgarlikka tortish, shu jumladan, javobgarlik turlari kesimida; tashkilot tizimi jarayon va ichki hujjatlariga o'zgartishlar kiritish va boshqalar), shu jumladan, zarur bo'lgan holda qoidabuzarlikka yo'l qo'ymaslik bo'yicha qanday tadbirlarni tatbiq etish taklif etilmoqda va hisobot davrida qanday tadbirlar tatbiq etilganligi ko'rsatiladi.

IX. Xulosalar

Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlari kesimida korrupsiyaga qarshi choralarni amalga oshirishning asosiy natijalari ko'rsatiladi, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holatiga umumiy baho beriladi. Zaruriyatga ko'ra avvalgi davrlardagi ko'rsatkichlar bilan taqqoslama tahlil o'tkaziladi, qoniqarli natijalarga erishganlik yoki erishmaganlik sabablarini qayd etiladi.

X. Korrupsiyaga qarshi kurash tizimini yanada rivojlantirish bo'yicha takliflar va tadbirlar rejasi

Keyingi hisobot davrida tashkilot tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining alohida ko'rsatkichlarni apparat, Bosh boshqarma va tasarrufiy tashkilotlar kesimida yaxshilash imkoni.

**Farg‘ona viloyati Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik boshqarmasi
tizimiga ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish bo‘yicha**

YO‘RIQNOMA

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Yo‘riqnoma (keyingi o‘rinlarda – Yo‘riqnoma) Farg‘ona viloyati Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik boshqarmasi hamda uning tizimiga (keyingi o‘rinlarda – bosh boshqarma va uning tizimi) ishga qabul qilishda nomzodlar tekshiruvini o‘tkazishning tamoyillari, talablari, tartibi va muddatlarini belgilovchi ichki hujjat hisoblanadi.

2. Ushbu Yo‘riqnomaning maqsadlari quyidagilardir:

nomzod tomonidan taqdim etilgan o‘zi, uning professional faoliyati, boshqa jismoniy va yuridik shaxslar bilan qarindoshlik va tijorat aloqalari haqidagi ma‘lumotlarni tekshirish;

O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi hamda Sirdaryo viloyati Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik boshqarmasining ichki hujjatlari talablariga muvofiq halol, sifatli, puxta, xolis amalga oshirishga qodir jismoniy shaxslar bilan mehnat munosabatlarini rasmiylashtirishga erishilishni ta‘minlash;

bosh boshqarma va uning tizimida lavozim majburiyatlarini bajarish uchun yetarli bilim va tajribaga ega bo‘lmagan, huquqbuzarliklar sodir etishga moyil bo‘lgan shuningdek, ularni ishga olish bosh boshqarma va uning tizimi tashkilotlari uchun obro‘cini tushirishi, korrupsiyaga oid yoki boshqa xatarlarga olib keluvchi nomzodlar bilan mehnat munosabatlariga kirishish xatarini minimallashtirish;

rahbarlik va moddiy javobgarlik bilan bog‘liq lavozimlarga bilimli, halol, vijdonli, qonunga itoatkor xodimlarni tanlab olish.

3. Ushbu yo‘riqnoma ishga qabul qilishda O‘zbekiston Respublikasining qonunchilik hujjatlari bilan alohida tartib belgilangan lavozimlarga nisbatan tadbiq etilmaydi.

2-bob. Asosiy tushunchalar

4. Ushbu Yo‘riqnoma maqsadlarida quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi:

korrupsiyaviy xarakterlar – xodim tomonidan bevosita yoki bilvosita shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora beruvchi manfaatlari yo‘lida harakat yoki harakatsizlik uchun moddiy manfaatdor bo‘lishi, shu jumladan pul, qimmatbaho qog‘oz, boshqa ko‘rinishdagi mulk va mulkiy huquqlar, mulkiy harakterdagi xizmatlar olish, talab qilish, undirish, taklif qilish yoki berish, pora berish va/yoki olish yoki bunda vositachilik

qilishda, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar undirish (pora olish) va boshqa noqonuniy maqsadlarda o'z xizmat vazifalaridan noqonuniy foydalanish;

manfaatlar to'qnashuvi – Bosh boshqarma va uning tizimi tashkilotlari xodimining shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, jamiyatning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

nomzod – bosh boshqarma va uning tizimi tashkilotlarining bo'sh ish o'рни talablariga javob beruvchi, vakant ish joyiga tanlab olingan jismoniy shaxs.

noqonuniy foyda – va'da qilinadigan, taklif etiladigan, taqdim etiladigan yoki qonuniy asossiz olinadigan pul mablag'lari yoki boshqa mol-mulk, yoki mulkiy huquqlar, afzalliklar, imtiyozlar, xizmatlar, nomoddiy aktivlar, boshqa har qanday moddiy yoki nomoddiy foyda;

xodimning shaxsiy manfaatdorligi – xodim tomonidan o'z xizmat vazifalarini bajarish doirasida uning yaqin qarindoshi yoki xodimga aloqador bo'lgan shaxslar tomonidan xodimning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan pul mablag'lari, moddiy yoki nomoddiy qiymatliklar, boshqa mol-mulk, boylik va imtiyozlar ko'rinishida shaxsiy naf olish imkoniyati (shaxsiy, ijtimoiy, mulkiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa manfaatlari);

yaqin qarindoshlar – qarindosh yoki quda tomondan qarindosh bo'lgan shaxslar, ya'ni, ota-ona, tug'ishgan va o'gay aka-uka va opa-singillar, er-xotin, farzand, shu jumladan farzandlikka olinganlar, bobo, buvi, nevaralar, shuningdek, er-xotinning ota-onasi, tug'ishgan va o'gay aka-uka va opa-singillari.

3-bob. Ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirishga qo'yilgan umumiy talablar va ularning muddatlari

5. Inson resurslari va kadrlar masalalariga mas'ul tuzilma va Korrupsiyaga qarshi kurashish tuzilmalari nomzodlarni tekshirish uchun mas'ul hisoblanadi.

6. Tekshiruv barcha doimiy va muddatli lavozimlarga nomzodlar, shuningdek fuqarolik-huquqiy shartnomalar bo'yicha qabul qilingan nomzodlarga nisbatan amalga oshiriladi.

7. Agar xodimlarni tanlab olish O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat xizmatini rivojlantirish agentligi (keyingi o'rinlarda - DXRA) tomonidan amalga oshirilsa, nomzodlarni tekshirish nomzod qabul komissiyasi bayonnomasi bilan tasdiqlangandan so'ng, biroq mehnat shartnomasi tuzilmasidan oldin amalga oshiriladi.

8. Agar nomzodlarni tanlab olish DXRA ishtirokisiz amalga oshirilsa, u holda ishga qabul qilinayotgan nomzod professional tanlov va (yoki) testdan muvaffaqiyatli o'tgach, biroq mehnat shartnomasi tuzilmasdan avval tekshiriladi.

9. Nomzodni tekshirish besh ish kunigacha bo'lgan muddatda amalga oshiriladi.

10. Nomzodni belgilangan muddatlarda tekshirish xolis sabablarga ko'ra imkonsiz bo'lsa, uning davomiyligi besh ish kunigacha bo'lgan muddatga cho'zilishi mumkin.

4-bob. Tekshirish uchun hujjatlar va ma'lumotlarni olish

11. Nomzodni tekshirishni amalga oshiradigan Inson resurslari va kadrlar masalalariga mas'ul tuzilma va Korrupsiyaga qarshi kurashish tuzilmasi xodimlariga (keyingi o'rinlarda – Ijrochi) tekshiruvni o'tkazish uchun quyidagi hujjatlar taqdim etiladi:

O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksining 124-moddasiga muvofiq ishga qabul qilinayotganda talab etiladigan hujjatlar nusxalari;

nomzod tomonidan bosh boshqarma va uning tizimi tashkilotlaridagi manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha ichki idoraviy hujjatga muvofiq shaklda to'ldirilgan va imzolangan deklaratsiya nusxasi.

12. Ma'lumotnoma olinayotganda to'ldirilmagan bandlar mavjud bo'lsa, Ijrochi nomzoddan yetmayotgan ma'lumotlarni so'rab olishi mumkin.

13. Ijrochi nomzoddan taqdim etilgan hujjatlar bo'yicha tushuntirish va qo'shimchalarni so'rab olishga haqli.

14. Nomzod so'ralayotgan hujjatlar yoki ma'lumotlarni taqdim etishni rad etgan taqdirda, nomzodni tekshirish ochiq foydalanuvdagi va Ijrochi tasarrufidagi ma'lumotlar asosida, shuningdek, rasmiy so'rov yuborish orqali amalga oshirilishi mumkin. Bunda Ijrochi tekshiruv natijalariga oid xulosada tegishli qaydni amalga oshiradi.

15. Nomzodning O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksida ko'zda tutilmagan hujjatlarni taqdim etishdan bosh tortishi uning ishga joylashishini rad etish uchun sabab bo'lmaydi.

5-bob. Ishga joylashayotgan nomzodlarni tekshirish uchun axborot manbalari

17. Ishga joylashayotgan nomzodni tekshirish doirasida nomzoddan olingan ma'lumotlar, shuningdek, ochiq manbalardan yoki rasmiy so'rovlar yuborish orqali olingan ma'lumotlarni tahlil qilish va ishlash amalga oshiriladi.

18. Ma'lumotlarni yig'ish ishga joylashayotgan nomzod haqidagi umumiy va xolis fikrni shakllantirish, nomzoddan olingan, jumladan ma'lumotnomada qayd etilgan, nomzodning <https://vacancy.argos.uz> saytidagi shaxsiy profilidagi hujjatlar va ma'lumotlar ishonchliligini baholash, shuningdek, o'zi haqidagi ma'lumotlarni yashirish yoki soxtalashtirish alomatlari yo'qligini tahlil qilish uchun barcha ochiq axborot manbalaridan foydalangan holda amalga oshiriladi.

19. Ishga joylashayotgan nomzodni tekshirish uchun axborot manbalari qonuniylik va xolislik talablariga javob berishi lozim. Ijrochi boshqa davlat organlari va tashkilotlariga, nomzodning avvalgi ish joylari, o'quv muassasalari va h.k larga taqdim etilgan ma'lumotlarni tekshirish uchun rasmiy so'rov yuborish mumkin.

20. Ijrochi huquqni muhofaza qilish organlariga so'rov yuborish orqali nomzodning sudlanganligi, firibgarlik, korrupsiya va zo'ravonlik bilan bog'liq ishlarga aloqadorligini

tekshirishi mumkin.

21. Nomzod haqidagi ma'lumotlarni tekshirish uchun quyidagi ochiq axborot manbalaridan foydalanish mumkin:

Davlat xizmatlari agentligining yuridik shaxslar va yakka tadbirkorlar ma'lumotlarini tekshirish bo'yicha platformasi - https://fo.birdarcha.uz/s/ru_landing;

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat reestri (KTYaDR) - <https://stat.uz/ru/uslugi-1/svedeniya-iz-egrpo>;

Soliq organlarining elektron davlat xizmatlari portali - <https://my.soliq.uz/main/?lang=ru>;

O'zbekiston Respublikasi ochiq ma'lumotlari portali - <https://data.gov.uz/ru>;

Yer resurslari va davlat kadastr boshqarmasi - <http://kadastr.uz/ru/>;

Ijro hujjatlari bo'yicha qarzdorlarning ma'lumotlar bazasi - <https://mib.uz>;

Axborot qidiruv tizimlari (masalan, Google, Yandex va h.k.) va h.k.

Ushbu ro'yxat zarur bo'lganda o'zgartirilishi va kengaytirilishi mumkin bo'lgan manbalarning taxminiy ro'yxatini ifodalaydi.

6-bob. Ishga joylashayotgan nomzodlarni tekshiruvini o'tkazish yo'nalishlari

22. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi tomonidan nomzodlarni tekshirish quyidagi asosiy yo'nalishlar bo'yicha amalga oshiriladi:

nomzodda tugatilmagan sudlanganlik holati va (yoki) iqtisodiy, jumladan korrupsiyaviy xarakterdagi qonunbuzarliklar munosabati bilan uni ma'muriy, jinoiy yoki intizomiy javobgarlikka tortish faktlari mavjudligi to'g'risidagi ma'lumotlar yo'qligi;

sud organlari tomonidan qo'yilgan rahbarlik lavozimlarini egallashga taqiq yo'qligi – rahbarlik lavozimiga nomzod uchun;

nomzod yoki uning yaqin qarindoshlari to'g'risida ularning korrupsiyaviy, firibgarlik yoki boshqa qonunga xilof faoliyatiga doir ma'lumotlar yo'qligi;

avvalgi ish joylaridan salbiy tavsiyanomalar yo'qligi;

nomzodda manfaatlar to'qnashuvi alomatlari yo'qligi;

nomzodga nisbatan boshqa xatar indikatorlari yo'qligi (jumladan, ijtimoiy tarmoqlar va ommaviy axborot vositalarida namoyish etilgan hayot tarzi rasmiy ish haqiga mos kelmaydi va boshqalar).

23. Qayd etilgan yo'nalishlar bo'yicha tekshiruv o'tkazish majburiy. Bunda tekshiruv yo'nalishlari ro'yxati zaruratga qarab har bir aniq holatda kengaytirilishi mumkin.

7-bob. Ishga joylashayotgan nomzodlarni tekshirish natijalari

24. Nomzodni tekshiruvini o'tkazish natijalari bo'yicha Ijrochi tomonidan Nomzod tekshirilgani to'g'risidagi hisobot tuzilib (ushbu Yo'riqnomani 1-ilova shakli bo'yicha), mazkur hisobot Inson resurslari va kadrlar masalalariga mas'ul tuzilma da saqlanadi. O'tkazilgan tekshiruv va uning natijalariga oid ma'lumotlar Ishga joylashayotgan nomzodlarni tekshirish reestri (ushbu Yo'riqnomaga

2-ilova)ga kiritiladi.

25. Bosh boshqarma va uning tizimi tashkilotlarining Korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul tuzilma nomzodlarni tekshirish reestriga kiritiladigan ma'lumotlarni yig'ish va ushbu reestrni aktual holda saqlash uchun javobgar hisoblanadi.

26. Tekshiruv natijalari to'g'risidagi hisobotning 3-bo'limidagi 3.1, 3.2, 3.3 yoki 3.4 bandlari savollariga bitta va undan ko'p xavf indikatorlari mavjud bo'lgan taqdirda ("Ha" javoblari) ishga joylashayotgan nomzodni tekshirish natijalari bo'yicha salbiy hulosa kiritiladi.

3.5 yoki 3.6 bandlaridagi savollardan biriga bittasiga bo'lsa ham bir va undan ortiq xavf indikatorlari ("Ha" javoblari) mavjud bo'lgan taqdirda, tekshiruv o'tkazayotgan shaxs vaziyatni korrupsiyaviy xavf-xatarlar mavjudligi yoki mavjud emasligi bo'yicha baholaydi.

27. Korrupsiyaviy xavf-xatarlar mavjud bo'lgan taqdirda, tekshiruv o'tkazayotgan shaxs ularni kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlarni taklif qiladi yoki bunday xatarlar darajasini pasaytirish imkoni bo'lmagan taqdirda nomzodni tekshirish natijalari bo'yicha salbiy xulosa beradi.

28. Salbiy xulosa berilgan taqdirda nomzodni, shu jumladan hududiy va tarkibiy bo'linmalarga ishga qabul qilish bosh boshqarma va uning tizimi tashkilotlari rahbarining qaroriga ko'ra nomzod ishga olinayotgan bo'linma rahbariyati tomonidan mazkur yo'nalishni nazorat qiluvchi rahbar o'rinbosari va Inson resurslari va kadrlar masalalariga mas'ul tuzilma rahbari bilan kelishilgan holda tuzilgan xizmat ma'lumotnomasi asosida amalga oshiriladi. Xizmat ma'lumotnomasiga tekshiruv natijalari to'g'risidagi hisobot nusxasi ilova qilinadi.

29. Tekshiruv natijalari bo'yicha korrupsiyaviy xatarlar aniqlangan va ularni kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlar taklif etilgan nomzod ishga olingan taqdirda, xodimning rahbari tavsiya etilgan chora-tadbirlarning o'z vaqtida va samarali amalga oshirilishini nazorat qilish uchun javobgar hisoblanadi.

8-bob. Tekshiruvni hujjatlashtirish va hujjatlarni saqlash muddatlari

30. Ishga joylashayotgan nomzodni tekshirish natijalari (jumladan, tekshiruv natijalari to'g'risidagi hisobot va boshqa hamroh hujjatlar) maxfiy hisoblanadi va ishga joylashayotgan nomzodni tanlab olish va tekshirish jarayonida ishtirok etmayotgan tashkilot xodimlari va boshqa uchinchi shaxslarga oshkor etilmaydi.

31. Ishga joylashayotgan nomzodlarni tekshirish reestri (ushbu Yo'riqnomaga 1-ilova)dan faqatgina Ijrochilar foydalanishi mumkin.

32. Lavozim majburiyatlarini amalga oshirish uchun bunday ma'lumotlardan foydalanishi zarur bo'lgan boshqa xodimlar korrupsiyaga qarshi kurash faoliyatini nazorat qiluvchi rahbar o'rinbosarining yozma roziligini olishi lozim.

33. Nomzod ishga joylashtirilgan taqdirda tekshiruv o'tkazilgani haqidagi hisobotning asl nusxasi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan muddat va

tartibda xodimning shaxsiy yig'ma jildida saqlanishi shart.

34. Tekshiruv o'tkazilgani to'g'risidagi hisobot nusxasi, shuningdek, hisobotdagi ma'lumotlarni tasdiqlovchi hujjatlar va ma'lumotlar (masalan, skrinshotlar, ko'chirma, vakolatli muassasalarga yuborilgan so'rovlar va ularga olingan javoblar va boshqalar Korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul tuzilma tomonidan kamida 10 (o'n) yil davomida saqlanishi shart.

35. Tashkilotga ishga joylasha ololmagan nomzodlarni tekshirish natijalari uch yil davomida saqlanadi.

36. Agar nomzod tashkilotda ishlashga so'nggi tekshiruv o'tkazilgandan so'ng 2 yil davomida da'vogar bo'lsa, qayta tekshiruv talab etilmaydi (manfaatlar to'qnashuvi bo'yicha tekshiruv bundan mustasno). Agar so'ngi tekshiruv o'tkazilganiga ikki yildan ortiq vaqt bo'lgan bo'lsa, nomzod qayta tekshirilishi lozim.

9-bob. Yakuniy qoidalar

37. Ushbu Yo'riqnoma O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi o'zgargan taqdirda yoki nomzodlarni tekshirish jarayonini takomillashtirish zarurati tug'ilganda qayta ko'rib chiqilishi va o'zgartirilishi lozim.

38. Ushbu Yo'riqnoma qoidalarini buzishda aybdor xodimlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Tashkilot ichki hujjatlarida ko'zda tutilgan tartib va asosda intizomiy va boshqa javobgarlikka tortilishi mumkin.

Kambagʻallikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi tizimi xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi kurashish boʻyicha oʻqitishni tashkil etish yuzasidan USLUBIYOT

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Uslubiy koʻrsatmalar mehnat organlari va muassasalari xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi kurashish masalalarida ichki idoraviy oʻqitishni tashkil etish boʻyicha uslubiy koʻrsatmalarni belgilaydi.

2. Mazkur Uslubiy koʻrsatmalar korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni oldini olish va ularni sodir etishga olib kelayotgan sabablarni bartaraf etish, xodimlarning huquqiy madaniyatini oshirish va ularni qonun hujjatlariga hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning ichki hujjatlariga rioya qilish ruhida tarbiyalashga qaratilgan.

3. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarining xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish boʻyicha oʻquv dasturlari va materiallari ushbu Uslubiy koʻrsatmalarga muvofiq ishlab chiqiladi.

4. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarining kadrlar boshqarmasi/boʻlimi xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish boʻyicha oʻqitish ishlari toʻgʻrisidagi maʼlumotlarni jamlaydi va tahlil qiladi.

2-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish boʻyicha oʻqitish ishlarining asosiy tamoyillari

5. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish boʻyicha oʻqitish ishlari quyidagi tamoyillarga tayanadi:

xolislik va ilmiylik - korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida oʻquv materiallarini tayyorlashga masʼul boʻlgan shaxslar ularni ilmiy faktlar, Oʻzbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari va xalqaro standartlarga muvofiqligini taʼminlaydi;

amaliylik - bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xodimlarini korrupsiyaga qarshi oʻqitishning shakllari, usullari va materiallari amaliy ahamiyatga ega boʻlishi, haqiqiy vaziyatlarga asoslanishi, shuningdek, xodimlar tomonidan olingan materiallarni tushunish darajasi va muayyan amaliy vazifalarni hal qilish uchun qoʻllay olish imkoniyatini, keyinchalik nazoratini qamrab olishi zarur;

ketma-ketlik va tizimlilik - korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida oʻquv materiallarining tayyorlash hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xodimlarini oʻqitish tartibi ketma-ket tarzda, tuzilmaviy-mantiqiy tizim shaklida amalga

oshiriladi. O'qitish umumiy tushunchalar va hodisalardan yakka tartibga, soddadan murakkabga, bazaviydan rivojlanganga asosida amalga oshiriladi;

hammaga mo'ljallanganlik - korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlari bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar xodimlarining mavjud bilimlari va ko'nikmalarini hisobga olish, barcha xodimlarga tushunarli bo'lgan o'quv materiallarini shakllantirish asosida amalga oshiriladi;

differensial yondashuv - bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlari muayyan funksiyalar/faoliyat yo'nalishlarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash natijalarini inobatga oladi. Korrupsiyaviy xavf-xatari yuqori bo'lgan lavozimlarni egallab turgan xodimlar qo'shimcha maxsus tarzda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitiladi;

o'qitish ishlarining usullari va shakllarini doimiy asosda takomillashtirish - bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar o'quv materiallarini ishlab chiqish, o'qitish, shuningdek, xodimlarning bilimlarni o'zlashtirganligini tekshirishda texnik va ilmiy taraqqiyotning innovatsiyaviy yutuqlaridan foydalanishga intiladi.

3-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlarining ustuvor vazifalari

6. O'qitish ishlarining shakli va usullarini belgilash, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'quv materiallarini shakllantirishda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitishga mas'ul bo'lgan shaxslar quyidagi ustuvor vazifalarga asoslanishlari lozim:

korrupsiyaning mohiyati, uning shakllari, jamiyat hayotining turli sohalarida namoyon bo'lishi hususiyatlari, ushbu voqelikning sabablari, ijtimoiy-xavfli va zararli oqibatlarini haqida umumiy tasavvurni shakllantirish;

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha xulq-atvorning ma'naviy-axloqiy qadriyatlariga qat'iy va so'zsiz rioya qilinishiga asoslangan xulq-atvor modelini shakllantirish;

xodimlarni bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda amal qiladigan, korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan tamoyillar, talablar va tartib-taomillar bilan tanishtirish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar yuz berishiga ko'maklashuvchi holatlarni aniqlash va oldini olish, korrupsiyaviy xulq-atvorga nisbatan murossasizlikni namoyish etish qobiliyatini shakllantirish.

4-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlarini shakllantirish va o'tkazishga mas'ul shaxslar

7. Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi tizimida Komplaens nazorat bosh mutaxassisi bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'quv rejalarini tayyorlashda qatnashadi, korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'quv materiallarini ishlab chiqadi, o'qitish

ishlarini muvofiqlashtiradi, shuningdek, bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha tamoyillari va talablariga rioya qilinishini monitoring va nazorat qiladi.

8. Komplaens nazorat bosh mutaxassisi bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlari xodimlarini korrupsiyaga qarshi o'qitishga inson resurslari va kadrlar salohiyati boshqarmasi hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarining boshqa tarkibiy bo'linmalarini jalb qiladi.

9. Komplaens nazorat bosh mutaxassisi bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlari xodimlarini korrupsiyaga qarshi o'qitish rejalarini tayyorlash va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'quv materiallarini ishlab chiqishda Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi xodimlarini malakasini oshirish kurslari bilan hamkorlik qiladi.

10. Komplaens nazorat bosh mutaxassisi o'quv materiallarini tayyorlashga va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlarini xalqaro yoki tegishli tajribaga ega bo'lgan mahalliy tashkilotlar bilan shartnoma tuzish asosida uchinchi shaxslarni jalb qilishi mumkin.

5-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish muddatlari va davriyligi

11. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlari bir yilda kamida bir marta amalga oshiriladi.

12. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning ichki hujjatlarida nazarda tutilgan majburiy tarzda malaka oshirish davomida ta'lim olganligi hamda qo'shma konferensiyalar, yig'ilishlar, simpoziumlar o'tkazilishidan qat'iy nazar amalga oshiriladi.

13. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xodimlari quyidagi hollarda bir yilda bir martadan ortiq korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitishda ishtirok etadi:

agar xodim korrupsiyaviy xavfi yuqori bo'lgan lavozimni egallab turgan bo'lsa;

lavozimga tayinlash va rotatsiya qilinishda, agar shaxsning yangi lavozimi korrupsiyaviy xavf-xatari yuqori bo'lgan lavozimlar ro'yxatiga kirs;

bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarida korrupsiyaga oid huquqbuzarlik aniqlanganda yoki bajarilayotgan funksiyaning korrupsiyaviy xavfi darajasi oshganda;

Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi boshlig'i, uning o'rinbosarlari hamda uning tizimidagi tashkilotlar rahbarlarining topshirig'iga ko'ra.

14. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish kunduzgi shaklda yoki masofaviy o'qitish elektron platformasidan foydalangan holda xodimlarning zaruriy tayyorgarligi va bilimlarini oshirish hamda nazorat qilish ishlari o'tkazilishi mumkin.

Barcha bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar xodimlari korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qishda ishtirok etishi uchun ushbu masofaviy o'qitish elektron platformasiga kirish imkoniyati mavjud bo'lishi kerak.

15. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish ishlari Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vaziri, uning o'rinbosarlari hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar rahbarlari tomonidan belgilangan muddatlarda amalga oshiriladi.

6-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish turlari va shakllari

16. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish quyidagicha amalga oshiriladi: barcha xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha umumiy o'qitish; korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi yuqoriroq bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish;

bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi elementlarini joriy etishga mas'ul bo'lgan xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qishlarni tashkil etish.

17. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha umumiy o'qitish bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning barcha xodimlari uchun majburiy bo'lib, korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning ichki hujjatlari, korrupsiyaga oid huquqbuzarlik sodir etilganda harakat qilish qoidalari va tartibi, shuningdek, ularni sodir etganlik uchun javobgarlik bo'yicha bilim va ko'nikmalarni olishga qaratiladi.

18. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha umumiy o'qitish natijalariga ko'ra bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xodimlari o'rganilgan materiallarni o'zlashtirilganligi va tushunilganligini hamda olingan bilim va ko'nikmalarni amaliyotda qo'llay olishlarini tekshirishga qaratilgan test topshirishlari lozim.

19. Bosh boshqarma va tizimdagi tashkilotlar xodimlari kamida 90 foizdan ko'p savollarga to'g'ri javob bersa, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha umumiy o'qitishni muvaffaqiyatli tamomlagan hisoblanadi.

20. Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi yuqoriroq bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitishdan tashqari quyidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olishi kerak:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni identifikatsiya qilish va kamaytirish usullari va turlari;

korrupsiyaga yo'l qo'ymaslik maqsadida yuqori lavozimlarda korrupsiyaning namoyon bo'lish shakllari va turlarini.

21. Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi yuqoriroq bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'qitish korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha umumiy o'qitishdan qat'iy nazar amalga oshiriladi.

22. Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi yuqoriroq bo'lgan lavozimlar ro'yxati

Komplaens nazorat bosh mutaxassisi tomonidan bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi xodimlari ko‘magida O‘zbekiston Respublikasi Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vaziri tomonidan tasdiqlangan Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uslubiyotiga muvofiq shakllantiriladi.

23. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi xodimlar uchun o‘qitish korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida ekspertlarni jalb qilgan holda malakasini oshirish, shuningdek, ixtisoslashtirilgan vakolatli uchinchi shaxslar tomonidan tashkil etiladigan treninglarda qatnashish shaklida har ikki yilda kamida bir marta amalga oshiriladi.

24. Mazkur Uslubiy ko‘rsatmalarning 26-bandida ko‘rsatilgan malaka oshirish va treninglar kamida 40 (qirq) soat davomida o‘tkaziladi.

25. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o‘qitish korrupsiyaga qarshi kurashish sohasi qonunchiligidagi o‘zgarishlar, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimlarni qurish va davlat organlarida korrupsiyani bartaraf etish bo‘yicha chora-tadbirlarni amalga oshirilishini o‘rganishni qamrab olishi lozim.

7-bob. Korrupsiyaga qarshi o‘quv dasturi

26. Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xodimlariga korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha umumiy o‘qitish amaliy ahamiyatga ega bo‘lishi hamda yangi bilimlarni o‘rgatishi yoki:

korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonunchilikni, bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ichki hujjatlarni, jumladan, o‘rnatilgan taqiqlar, cheklovlar, majburiyatlar va ruxsatnomalar, xizmat xulq-atvoriga qo‘yiladigan talablar, korrupsiyaviy tavsifdagi huquqbuzarliklar aniqlanganda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar xodimlari harakatlarining ketma-ketligi bilan bog‘liq bilimlar;

bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar faoliyatining turli yo‘nalishlarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash qobiliyatini, korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha belgilangan choralarni amaliyotda qo‘llash mahorati bo‘yicha olingan bilimlarni qo‘llash ko‘nikmalarini takrorlashni ta‘minlashi zarur.

27. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha o‘quv materiallariga mazkur Uslubiy ko‘rsatmalarning ilovasida ko‘rsatilgan namunaviy mavzular kiritilishi mumkin.

8-bob. Qayta ko‘rib chiqish va o‘zgartirish kiritish tartibi

28. Mazkur Uslubiy ko‘rsatmalar O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligi hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning ichki hujjatlari o‘zgarganda qayta ko‘rib chiqilishi lozim.

**Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi tizimi
xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'quv
NAMUNAVIY DASTURI**

Mavzu	Mavzu tarkibi
Korrupsiyaning tabiati.	Korrupsiya tushunchasi, shakllari va sabablari; Korrupsiya ijtimoiy-huquqiy hodisa sifatida; jamiyatda korrupsiyaga munosabat.
Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari.	Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha xalqaro amaliyot; Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonunchilik; Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ichki hujjatlar.
Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda korrupsiyaga qarshi kurashish usullari.	Korrupsiyaga qarshi kurashish elementlari, shuningdek, bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha muhim choralarning tahlili; Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarda manfaatlar to'qnashuvini oldini olish, aniqlash va hal qilish; Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar xodimlarining xulq-atvor qoidalari; Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida xodimlar va tarkibiy bo'linmalarning majburiyatlari va vakolatlari; Ma'muriy tartib-taomillar va reglamentlardan foydalanish. Ma'muriy chegaralarni olib tashlash;

	Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik xavfi aniqlanganda amalga oshiriladigan harakatlar.
Korrupsiyaviy xavf-xatarlar va odatiy korrupsiyaviy huquqbuzarliklar.	Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar tizimida korrupsiyaviy xavf-xatarlar va huquqbuzarliklarning asosiy turlari; Davlat mulki va budget mablag'laridan foydalanish bo'yicha tanlovga oid tartib-taomillarning samaradorligi; Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning xaridlarni amalga oshirish faoliyati doirasida korrupsiyaviy xavf-xatarlar; Davlat xaridlarini amalga oshirishda korrupsiyaviy xavf-xatarlar; Jismoniy va yuridik shaxslarga ommaviy xizmatlarni ko'rsatishda korrupsiyaviy xavf-xatarlar; Litsenziyalash va nazorat qilish-ruxsat berishning boshqa faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlar; Qonunlar hamda bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning ichki hujjatlarini tayyorlash, qabul qilish va amalga oshirish jarayonidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlar; Tekshiruvlar o'tkazish va huquqni qo'llash amaliyotini o'rganishda korrupsiyaviy xavf-xatarlar; Bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlarning faoliyatidagi boshqa xavf-xatarlar.
Korrupsiyaga oid huquqbuzarlikni sodir etganlik uchun javobgarlik.	Korrupsiyaga oid huquqbuzarlikni sodir etganlik uchun intizomiy javobgarlik; Korrupsiyaga oid huquqbuzarlikni sodir etganlik uchun jinoiy javobgarlik; Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar haqidagi ishlar bo'yicha O'zbekiston Respublikasida sud amaliyoti.
Korrupsiyaga qarshi fuqarolik jamiyati.	Korrupsiyaga qarshi kurashish vositasi sifatida jamoatchilik nazorati;

Huquqiy negilizmni bartaraf etish va fuqarolarning huquqiy madaniyatini oshirish;

Korrupsiyaga qarshi kurashishda jamoat birlashmalari va ommaviy axborot vositalarining roli;

Korrupsiyaga qarshi ijtimoiy fikr va xulq-atvorni shakllantirish;

Ommaviy qoralash choralari;

Fuqarolik jamiyati institutlarining O'zbekiston Respublikasi bosh boshqarma va uning tizimidagi tashkilotlar bilan o'zaro hamkorligi.